

poročam okulovati v deblo divjakov, a nikakor ne v tistega leta poganjke. Da se oko vdene, naredi podlogi v lubad zarezo v podobi črke T, glej podobo 3.

Zaradi lažega okulovanja zvežejo nekateri skupaj divjakove poganjke, glej podobo 6. Kadar si uže odkrhnil oko in pripravil podlogo, prični vdevati oko. V ta namen odlušči ob voglih zareze na podlogi nekoliko lubadi, in sicer z roženim rezilnikom za okulovanje, ter vtakni oko za kožo, kakor se vidi na podobi 4., katera kaže, kakšen je divjak z vdejanim očesom. Po okulaciji priveži odkrhneno lubad z rafijevim ličjem ali pa z debelo volneno nitko, kakeršne predejo doma iz ovčje volne, glej podobo 5. Rana se ne sme zamazati. Čez kakih štirinajst dni pregled okulovano drevje. Očesa, katerim so peclji uže odpadli ali katerim odskočijo precej, če se nekoliko pomajejo, tista so se prijela. Očesa pa,

Podoba 8.

katerih se peclji držé trdo, niso se prijela; divjake s takim očesom okuluj še enkrat, in sicer nekoliko više. Čez dobre štiri tedne pa odveži vezi, in sicer jih odvozlaj. Vezi prerezati, kakor pri sedlanji, ne smeš. V prvem letu ni z okulovanimi divjaki nobenega opravila več.

Z okulovanimi divjaki ravnaj v drugem letu tako le: Nad vdejanim očesom, iz katerega pa sedaj postane lesni pop, poreži vse divje mladike in toliko divjaka, da ostane nad popom še kratek klin. Črta na podobi 7. za-

znamenuje, kje in kako je divjak odrezati. Poganjek iz okulovanega popa pa raste vedno od začetka poševno; ker nam pa mora biti do tega, da si vzgojimo lepo kvišku rastoče deblo, priveže se poganjek (glej podobo 8.) h klinu, ki smo ga pustili. Kadar se je uže spodnji del poganjka toliko ukrepil, da se ni več bati poševne rasti, odreže se tudi klin pri črti na podobi 8. S poganjkom iz okulovanega popa ni v drugem letu nobenega opravila več.

Splošna kmetijska in gozdarska razstava na Dunaji.

V zadnji številki smo poročali le ob otvoritvi kmetijske in gozdarske razstave na Dunaji ter o kranjskih razstavniki, danes pa priobčujemo nekaj splošnega o vsej razstavi.

Razstava je tam, kjer je bila leta 1873. svetovna razstava. Velikanska palača z imenom „rotunda“, ki je še ostala iz leta 1873. in ki je uže več razstavam v ta namen služila, tudi sedaj pokriva velikanske zaklade avstrijskega kmetijstva in gozdarstva. Če stopiš v rotundo pri južnem, t. j. glavnem vhodu, zagledaš strmé prekrasno stavbo „cesarski paviljon“, v katerem je presvetli cesar 14. maja slovesno otvoril razstavo. Ta paviljon, ki je sestavljen iz rezljanega lesa po načrtih arhitekta Breslerja, ves pozlačen ter preprežen z ume talno narejenimi železnimi mrežami in dragimi preprogami, stal bi bil nad 80.000 gld., da niso bogati dunajski obrtniki vsa dela zastonj zvršili v znak udanosti do presvetlega cesarja.

Od cesarskega paviljona na desno razprostira se krasna razstava ogrske države. Ogrska se zlasti odlikuje s svojimi poljskimi in gozdarskimi pridelki. Ako človek opazuje ta oddelek, vidi, koliko lahko dežela v kratkem času napreduje, ako kmetovalci dobivajo prave zaslonbe in podpore od vlade. Kedaj bodo pri nas izpoznali, da je treba kmetijstvo izdatneje podpirati ter je z državno pomočjo k večjemu napredku ravnati?

Zraven ogrske razstave je vzhodni hodnik, ki je namenjen za izdelke gozdarskega obrta ter za to potrebne stroje in orodje. Izložba v tej skupini je tako velikanska, da so ji morali primakniti še polovico severnega hodnika ter eno poslopje še prizidati.

V rotundi so nadalje izložene vse potrebne reči za živinozdravstvo, dalje gnojila, pridelki in izdelki avstrijskega poljedelstva, vina ter stroji za vinarstvo. Posebno nam je omenjati ribarstva in čebelarstva, v katerih skupinah se še razen v našem paviljonu nahajajo nekateri kranjski razstavniki. Tako je izložilo kranjsko ribarstvo društvo v veliki stekleni omari vse na Kranjskem nahajajoče se ribe. Priredil jih je suhe tako naravno preparator ljubljanskega deželnega muzeja gospod Schulz, da so veččaki sploh ematrali razstavo kranjskega ribarskega društva za najboljšo v tej skupini. V skupini čebelarstva razstavila sta tudi M. Ambrožič iz Mojstrane in M. Dragan iz Bele Peči.

Polovica zahodnega in polovica severnega hodnika zavzema skupina kmetijskih strojev, ki posebno kaže, kako zelo je napredovalo kmetijstvo v zadnjih letih.

V zahodnem hodniku je posebno lepo prirejena razstava lova in kar je ž njim v zvezi. Za lovca ter tudi za nelovca je ta razstava zelo zanimiva in ob enem poučna.

Tako smo samo površno povedali, kaj je vse razstavljeno v rotundi, kjer je blizu 2000 razstavljalcev izložilo svoje izdelke in pridelke. Posamezne važne skupine ali posebno važne reči hočemo še v prihodnjih številkah popisati ter tudi govoriti o drugem delu razstave, t. j. o tistem, ki je zunaj rotunde v parku. Tu se namreč nahaja še blizu 120 raznih stavb, kakor hiš, paviljonov itd., ki so napolnjene z raznovrstnimi predmeti.

Predno pa sklenemo današnji članek o razstavi, moramo še poročati o mnogih začasnih razstavah, ki se ob enem višje s to veliko stalno razstavo. Namen razstavnega odbora je bil, prirediti kmetijsko in gozdarsko razstavo, ki naj kaže vse, kar je s kmetijstvom in gozdarstvom v zvezi. Tu je pa ravno veliko reči, ki jih ni dobiti vsak čas, ki se ne dajo dolgo ohraniti, ali jih pa ni mogoče kar cele mesece na Dunaji imeti. V ta namen vrste se neprenehano začasne t. j. nekaj dni trajajoče razstave, ki so ravno tako prirejene na razstavnem prostoru v primernih stavbah. Izmed dosedaj prirejenih omenjamo na kratko sledečih:

Od 14. do 18. maja je bila razstava perutnine, na kateri je bilo videti 450 kurjih družin (1 petelin 2 kokoši) raznih pasem, 60 račjih družin, po ravno toliko gosi, puranov in 950 parov najraznovrstnejših golobov.

Od 15. do 20. maja je bila razstava prisiljene sveže zelenjadi, katera je obsegala vse vrste zelenjadi, ki se po gorkih gredah in hišah umetelno k rasti silije.

Od 16. do 18. maja je mejnarodna pasja razstava, na katero so nad 400 psov pripeljali. Videti je bilo vse pasme od najmanjšega do največjega psa. Kot posebnost naj omenimo, da je bil razstavljen pes, ki je bil cenjen na 25 000 gld. (pet in dvajset tisoč gld.)!

Od 17. do 21. maja je bila razstava dolenje-avstrijskih konj, od 24. do 27. maja razstava pitanih prasičev, od 25. do 30. maja razstava šparglov, od 31. maja do 4. junija razstava konj iz drugih avstrijskih dežel. Tu posebno omenjamo težkih konj s Koroškega ter Solnograškega. Dalje so bile do 15. t. m. še nastopne razstave: razstava rož, prasičev, ogrskih konj ter pitanih in plemenskih ovac.

(Dalje prihodnjič.)

Razne reči.

* Kako se naredi trden les. Povsod lahko vidimo, kako se vsako leto izpridi mnogo lesenih reči, ki so izpostavljene vremenskim izpremembam. Proti temu je malo sredstev, in še ta kakor oljnata barva so le pogojna in predraga, da bi jih bilo mogoče povsod rabiti. Semtertja rabljeni tekoči smolnjak je le malo varujoče mazilo, ki je iz prva črno, potem sivoumazano, pa vendar ne stane manj, nego tenko tekoči Barthelov izvorni karbolinej.

Kjer je bolj do tega, da se les praktično ali trajno zavaruje, nego za to, da dobi gotovo barvo, vsekakor je karbolinej katerega lahko vsakdo s čopičem na les namaže, najboljši, zaradi svoje preproste uporabe in cene kakor tudi zaradi svoje izvrstne lastnosti, da zavaruje les za zmerom zoper gnilobo, glive, oštorjenje in žuželke.

Tudi proti mokrim stenam ni boljšega pripomočka, nego Barthelov izvorni karbolinej.

Ako se uporablja po hlevih, razkužuje izredno dobro, varuje živino v vročih mesecih kužnih boleznih in muh.

Iz teh razlogov priporočamo svojim p. n. bralcem, da store več poskušenj z Barthelovim preskušanim sredstvom. Prodajajo ga skoro vsi večji trgovci ter tudi sam M. Barthel & Comp. X., Keplergasse 20, Dunaj.

* Poraba sodov, v katerih je bilo rdeče vino, za belo vino. Sode, v katerih je bilo rdeče vino, pa hočemo vanje dejati belo, moramo večkrat z vrelo raztopljeno sodo izplakniti (5 kilogramov sode na 100 litrov vode). Tekočino pustimo vselej v sodu ter ga nekajkrat prevalimo, dokler se ohladi. Tekočino potem izlijmo iz njega ter ga dobro žveplajmo in nazadnje z vodo izmijmo. Če je barvilo globoko zašlo v les, odpravimo to le z daljšim soparjenjem (15 do 20 minut), in zatorej je svetovati, da se v sode, ki so se čistili le z raztopljeno sodo, deva le slabše belo vino, ker postane od barvila, ki je ostalo v lesu, rado malo rdečkasto, katera barva pa sčasoma sama izgine ali se da vsaj s kakim čiščenjem odpraviti.

* Mravlje na sadnem drevju so toliko časa koristne, dokler so na njem listne uši. Kadar pa jih ni več in po drevju sadje uže zori, potem pa škodujejo mravlje. Ubraniš se jih pa, ako namažeš deblo blizu tal nekaj centimetrov na široko z lanenim oljem in sajami. Mravlje ne prekoračijo nikdar namazanega okoliša.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 130. Ker je sedaj pravi čas za zeleno cepljenje trt, ustregli bi gotovo mnogim, ako bi kaj več objavili o tem cepljenju. (P. Ž. v L.)

Odgovor: Sicer smo uže lansko leto objavili v „Novicah“ obširnejši pouk o zelenem cepljenju trt, spisano od g. vodje R. Dolenca, ker je pa reč zelo važna za naše vinarstvo, zato smo priobčevali dotični članek v zadnji številki še enkrat. Pred leti smo trdili, da cepljenje trt ni nikakršna umetelnost, ampak da treba le vaje, in res se kažejo po Dolenjskem od leta do leta boljši uspehi, ker se so ravno posamezniki novemu delu uže bolj privadili. Splošno čujemo letos z Dolenjskega o dobrih upeh cepljenja, in to tudi od priprostih kmeskih vinarjev. Veselilo bi nas, ako bi dobili od dotičnikov prav veliko poročil o svojih izkušnjah. V obče trdijo skoraj vsi, da so dosegli najboljše uspehe, ako so cepili trte, ki so uže zelenele, na mestu. Tudi mi to radi verjamemo, zato je pa način zelenega cepljenja še posebno priporočati.

Vprašanje 131. Imam uže 11 mesecev in 28 dni brejo kobilo. Ali je reč nevarna? Pri nas trdijo, da nekatera kobila tudi 13 mesecev nosi. Kaj je na tem? (Fr. P. v C. na Goriškem.)

Odgovor: To ni nič posebnega, ker nekatere kobile nosijo veliko dlje, nego druge, zlasti če je mlado žrebe. Vendar bi pa ne bilo napačno, če bi kak živinozdravnik žival preiskal.